

Nr 41.

Ankom till riksdagens kansli den 20 april 1915 kl. 12 m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående rätt för lärarinna vid statsunderstödd enskild läroanstalt att för uppflyttning i högre lönegrad tillgodoräkna sig tjänstgöring vid svensk skola i utlandet.

(2:a avd.)

I en den 19 mars 1915 till riksdagen avlåten, till statsutskottets förberedande behandling överlämnad proposition (nr 93) har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att Kungl. Maj:t må åga att, utan hinder av bestämmelserna i kungl. kungörelsen den 29 oktober 1909 angående avlöning av lärarinnorna vid statsunderstödda enskilda läroanstalter samt angående statsunderstöd åt dessa läroanstalter m. m., i enlighet med de av vederbörande departementschef till statsrådsprotokollet angivna grunder på särskild ansökan bevilja lärarinna rätt att för uppflyttning i högre lönegrad vid sagda anstalter tillgodoräkna sig tjänstgöring, som av henne bestritts vid statsunderstödd svensk skola i utlandet.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet.

Utskottets
yttrande.

Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning är närmast föranledd av en utav en lärarinna vid Lyceum för flickor i Stockholm gjord ansökning att i anställning såsom lärarinna vid statsunderstödda enskilda läroverk, statens samskolor och kommunala mellanskolor få för uppflyttning i högre lönegrad räkna sig till godo sin tjänstgöring under tre läsår såsom lärarinna vid svenska skolan i Hamburg. Såsom av utredningen framgår, har ansökningen, i vad den avser rätt till uppflyttning i högre lönegrad i

tjänst vid statssamskola och kommunal mellanskola, ej befunnits under nuvarande förhållanden böra föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd, denna omständighet beroende därpå, att, vad statssamskolorna angår, ett bifall till ansökningen skulle innebära en avvikelse från för dessa läroanstalter fastställda grunder, och att beträffande de kommunala mellanskolorna frågan om rätt till lönetursberäkning i anställning vid dessa skolor för närvarande är beroende på lärarlönenämndens prövning. I anledning härav har endast den del av förevarande ansökning, som angår rätt till lönetursberäkning i anställning vid statsunderstödd enskild läroanstalt upptagits i Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning. I likhet med de i ärendet hörda myndigheterna har emellertid departementschefen ansett, att man ej borde stanna vid en prövning av den för sökandens personliga del gjorda ansökningen, utan att en mera allmän lösning borde vinnas av frågan om den nu avsedda lönetursrätten, inskränkt, såsom ovan nämnts, att komma vederbörande till godo i anställning vid statsunderstödda enskilda läroanstalter. Vidare har departementschefen såsom sin åsikt framhållit, att lönetursrätten icke borde beredas genom en formlig ändring av kungörelsen den 29 oktober 1909 angående avlöning av lärarinnorna vid statsunderstödda enskilda läroanstalter samt angående statsunderstöd åt dessa läroanstalter m. m., utan att Kungl. Maj:t borde erhålla befogenhet att efter de förhållanden, som i de särskilda fallen vore för handen, besluta om lönetursrätt för vederbörande. I fråga om de villkor, som syntes böra uppställas för medgivande av förevarande lönetursrätt, borde bestämmelserna i 1909 års ovannämnda kungörelse principiellt lända till efterrättelse, såvitt anginge fordringarna å vederbörandes utbildning. Vidkommande tjänstgöringens art och omfattning borde lönetursrätten fastställas efter en på grund av jämförelse med tjänstgöring vid inhemsk läroanstalt verkställd evalvering av tjänstgöringen vid den utländska skolan, varvid prövningen härvid borde ske efter de i 1909 års kungörelse uppställda fordringarna, lämpligt jämkade med hänsyn till de ifrågavarande skolornas säregna förhållanden.

Såsom av utredningen framgår, har folkskolöverstyrelsen vid ärendets behandling framhållit, att det enligt överstyrelsens mening vore både rimligt och lämpligt, om, förutom i fråga om de statsunderstödda enskilda läroanstalterna, tjänstgöring vid svensk skola i utlandet berättigade till lönetursberäkning icke blott vid statens samskolor och kommunala mellanskolor utan även vid folkskolor och högre folkskolor.

Utskottet har ej kunnat undgå att ställa sig tveksamt i fråga om lämpligheten av att den föreliggande frågan löses utan samband med ett allmänt medgivande angående lönetursrätt i anställning även vid andra

läroanstalter än de nu föreslagna, men har utskottet, med hänsyn till det behjärtansvärda ändamål, som i framställningen avses, ej velat motsätta sig bifall till densamma.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må medgiva, att Kungl. Maj:t må äga, utan hinder av bestämmelserna i nådiga kungörelsen den 29 oktober 1909 angående avlöning av lärarinnorna vid statsunderstödda enskilda läroanstalter samt angående statsunderstöd åt dessa läroanstalter m. m., i enlighet med de av departementschefen till statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 19 mars 1915 angivna grunder på särskild ansökan bevilja lärarinna rätt att för uppflyttning i högre lönegrad vid sagda anstalter tillgodoräkna sig tjänstgöring, som av henne bestritts vid statsunderstödd svensk skola i utlandet.

Stockholm den 20 april 1915.

På statsutskottets vägnar:

CARL SWARTZ.

Närvarande: se under utlåtandet nr 40.